

Poučenie a informovaný súhlas pacienta pred vyšetrením rektoskopie, kolonoskopie

(podľa § 6 zákona č. 576/2004 Z.z v platnom znení)

Meno a priezvisko pacienta:

Rodné číslo:

Meno a priezvisko zákonného zástupcu*:

Informácie poskytnuté pacientovi /zákonnému zástupcovi/ pred vyšetrením: rektoskopia, kolonoskopia

V tomto dokumente Vás chceme informovať o vyšetrení, prečo a ako sa vykonáva a čo môžete od neho očakávať.

Čo je to kolonoskopia? Hlavné indikácie a prínos vyšetrenia.

Kolonoskopia je vyšetrovacia metóda ktorá sa používa na diagnostiku a liečbu ochorení hrubého červa. Pri kolonoskopii je pacientovi zavedený do konečníka kolonoskop (gumou potiahnutá trubica s kamerou na konci). Kolonoskopom je možné vyšetriť celé hrubé črevo a aj časť tenkého čreva. Rektoskopia je vyšetrenie posledných cca 20cm hrubého čreva.

Najčastejšie indikácie kolonoskopie sú: pozitívny test na skryté krvácanie v stolici, viditeľné krvácanie z konečníka, nechutenstvo, váhový úbytok, chudokrvnosť, podozrenie na nešpecifický črevný zápal, podozrenie na malignitu, dispenzarizácia. Prínos vyšetrenia spočíva v priamej vizualizácii sliznice čreva. Okrem diagnostického prínosu umožňuje kolonoskopia aj terapeutický zákrok (najčastejšie sa jedná o odstraňovanie polypov ev. zástavu krvácania).

Príprava pred vyšetrením

Pre dostatočnú výťažnosť kolonoskopie musí mať pacient dostatočne vyčistené hrubé črevo.

Týždeň pred vyšetrením: vynechať z terapie preparáty železa (Sorbifer Durules, Aktiferin)

Ak užívate lieky proti zrážanlivosti krvi (Warfarín, Orfarín, Anopyrín, Pradaxa a ďalšie) poraďte sa s obvodným lekárom o ich dočasnom vysadení ev. o zmene liečby pred vyšetrením. Ak ste užívali Warfarín ev. Orfarín a obvodný lekár Vám ho dočasne vysadil, je nutné skontrolovať faktory zrážania krvi štyri dni po vysadení týchto liekov. Toto vyšetrenie vykoná Váš obvodný lekár. Vyvarovať sa jedlám ktoré obsahujú jadierka alebo šupky najmä ovocie a zelenina (hrozno, melón, paradajky, paprika, kivi, uhorka, strukoviny, špargľa, mäsi, celozrnný chlieb atď.)

Samotná príprava na kolonoskopiu pozostáva z 3 dní. Na štvrtý deň sa vykonáva vyšetrenie.

1.deň: kašovitá strava (biely jogurt, krupicová kaša, detská výživa, polievka). Piť veľa tekutín /2-3 litre/ najmä vodu, čaj, minerálky (nevhodné sú ovocné šťavy, mlieko, kefír)

2.deň: kašovitá strava (biely jogurt, krupicová kaša, detská výživa, polievka). Piť veľa tekutín /2-3 litre/ najmä vodu, čaj, minerálky (nevhodné sú ovocné šťavy, mlieko, kefír)

U pacientov so sklonom k zápche už skôr len tekutá diéta.

3.deň: piť veľa tekutín /3-4 litre/ najmä vodu, čaj, minerálky (nevhodné sú ovocné šťavy, mlieko, kefír)

- na obed vypiť bujón (čistý, bez cestovín) a následne už neprijímať žiadnu potravu

- okolo 14. 00 hod. vypiť prehľadadlo MgSO₄, po ktorom budete často chodiť na veľkú potrebu. Prehľadadlo MgSO₄ je dostupné v lekárni bez predpisu a je potrebné rozpustiť 60g v 6dl vody a vypiť. Pri použití iného prehľadadla Fortrans, Moviprep alebo Picoprep postupujte podľa príbalového letáku. Príprava je dostatočná ak ku koncu prípravy z konečníka neodchádza formovaná stolica, ale len "hnedá voda"

4.deň: kolonoskopia. Ráno môžete užiť pravidelne užívané lieky (napr. na vysoký tlak). **Môžete prijímať tekutiny ale nie stravu!!!**

Pred začatím samotného vyšetrenia informujte lekára ak:

- **máte diagnostikovanú poruchu zrážania krvi ev. užívate lieky na "riedenie krvi "** ako sú: warfarín, orfarín a iné.
- **máte diagnostikované infekčné ochorenie**
- **máte alergiu**

Priebeh vyšetrenia

Cez konečník sa zavedie prístroj a postupne sa vyšetruje hrubé črevo-20cm pri rektoskopii ev. celé hrubé črevo a časť tenkého čreva pri kolonoskopii. Kolonoskopia trvá 20 až 60 minút. Pátra sa po známkach zápalu ev. nádoru. Pri objavení patologického nálezu lekár zoberie z postihnutej oblasti vzorky na histologické vyšetrenie. Pri náleze polypov väčšinou vieme polyp odstrániť priamo počas vyšetrenia. V prípade ak nie je pacient

dostatočne vyčistený, polyp neodstraňujeme a pacienta preobjednáme na ďalšie vyšetrenie po intenzívnejšej príprave. Polyp (výrastok zo sliznice hrubého čreva) odstraňujeme podľa veľkosti buď kliešťami (malé polypy) alebo drôtenou slučkou s použitím odporového prúdu (väčšie, stopkaté polypy)

V prípade nálezu krvácania vieme dané krvácanie zastaviť buď použitím opichu krvácajúceho miesta riedeným adrenalinom alebo nasadením kovovej svorky (klipu) na krvácajúce miesto. Pacientovi môžeme počas vyšetrenia aplikovať upokojujúcu injekciu, ale pacient musí mať zabezpečený doprovod a odvoz domov. Kolonoskopické vyšetrenie vykonávame aj v celkovej anestéze a to u pacientov, u ktorých inak nie je možné vyšetrenie realizovať pre bolestivosť alebo na žiadosť pacienta (v takom prípade si pacient hradí anestéziu sám podľa platného cenníka FNSP Skalica, a.s.)

Po výkone:

Po bežnej diagnostickej kolonoskopii pacient odchádza domov a je bez väčších obmedzení. Ak bola realizovaná polypektómia, môže Vám byť doporučená krátkodobá hospitalizácia v nemocnici. Ak je pacient po polypektómii prepustený do domácej starostlivosti, doporučuje sa v deň vyšetrenia vyhýbať sa telesnej námahe. Ak bola pred alebo počas vyšetrenia podaná upokojujúca injekcia, pacient v deň vyšetrenia nesmie riadiť motorové vozidlo ani vykonávať inú činnosť vyžadujúcu sústredenie. Podľa histologického vyšetrenia odstráneného polypu bude doporučený ďalší postup: buď sa pacient v rôznych intervaloch vyšetruje kolonoskopicky alebo môže byť doporučené operačné riešenie.

Riziká a možné komplikácie:

Komplikácie pri kolonoskopii sú zriedkavé a vyskytujú sa hlavne pri terapeutickom výkone. Najčastejšie sa jedná o krvácanie po polypektómii. Veľmi zriedkavou komplikáciou je perforácia steny čreva /pretrhnutie steny čreva/. Komplikácie vieme väčšinou vyriešiť endoskopicky. Zriedkavo vyžadujú chirurgické riešenie. V prípade niektorej z vyššie uvedených komplikácií sa pacient musí bezodkladne hlásiť v chirurgickej ambulancii.

V prípade nejasností alebo ďalších dotazov sa informujte u vyšetrujúceho lekára

Alternatívne možnosti vyšetrenia

Plnohodnotná náhrada vyšetrenia neexistuje. Diagnostickú kolonoskopiu môžeme čiastočne nahradiť CT vyšetreniami-CT irigografiou a CT virtuálnou kolonoskopiou. Pri týchto vyšetreniach sa do konečníka cez rektálnu rúrku aplikuje röntgenová kontrastná látka ev. vzduch. Výhodou týchto vyšetrení je bezbolestnosť vyšetrenia, zobrazenie aj ostatných orgánov v brušnej dutine. Nevýhodou je ionizačné žiarenie a nemožnosť odobrania vzorky na histologické vyšetrenie ako aj nemožnosť terapeutického zásahu.

Prehlasujem, že súhlasím s vykonaním navrhovaného vyšetrenia. Bol(a) som informovaný(á) o svojom zdravotnom stave, charaktere môjho ochorenia a o účele a povahe plánovaných vyšetrení. Bol(a) som informovaný(á) i o možných alternatívach navrhovaného vyšetrenia ako i o možných rizikách a možných komplikáciách, ktoré môžu počas vyšetrenia nastať a tiež o riziku odmietnutia zdravotnej starostlivosti. Rovnako som bol(a) informovaný(á) o tom, že poučenie môžem odmietnuť a svoj súhlas môžem odvolať. Poučenie mi bolo poskytnuté zrozumiteľne, ohľaduplne, bez nátlaku, s možnosťou a dostatočným časom slobodne sa rozhodnúť. Poučeniu som porozumel(a).

Po tom, čo som mal(a) možnosť spýtať sa na všetko, čo pokladám za podstatné, považujem moje poučenie za dostatočné. Na základe svojej slobodnej vôle a poskytnutých informácií, súhlasím s vykonaním vyšetrenia, pokiaľ toto vyšetrenie nie je s ohľadom na môj zdravotný stav kontraindikovaný. Tento súhlas dávam pri plnom vedomí, slobodne a vážne.

Svojim podpisom potvrdzujem, že som lekárovi pri poskytovaní anamnestických údajov nezatajil(a) žiadne ochorenie alebo ťažkosti, pre ktoré som sa v minulosti liečil(a), resp. sa liečim, prípadne, ktoré mi boli v minulosti diagnostikované, resp. žiadne iné skutočnosti, ktoré môžu byť dôležité pri ďalšom diagnosticko-liečebnom postupe. Taktiež svojim podpisom potvrdzujem, že nebudem žiadať náhradu za poškodenie, stratu alebo prípadné odcudzenie vecí, ktoré som si priniesol(a) na vyšetrenie so sebou.

Beriem na vedomie a dávam týmto súhlas k nahliadnutiu do zdravotnej dokumentácie osobám získavajúcim spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania (napr.: študenti zdravotných škôl, lekárske fakulty a pod.), ktorí sú viazaní povinnou mlčanlivosťou.

*zákonný zástupca osoby nespôsobilej dať informovaný súhlas alebo na základe rozhodnutia súdu na základe žiadosti zákonného zástupcu

V Skalici, dňa: čas

.....
pečiatka a podpis lekára
vykonávajúceho poučenie

.....
podpis pacienta resp. zákonného zástupcu